

DUMINECA

Universi
1932

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Ziua cea înfricoșată.

„Și va pune oile deadreapta sa, iară caprele deastânga“ (Mat. 25, 33.)

Este ceva îngrozitor, dacă privim la ne-păsarea cu care oamenii se adâncesc în plăceri și desmierderi în zilele carnavalului și în toate zilele bune ale vieții și apoi ne aducem aminte de judecata, înaintea căreia cu toții, într'o zi, vom sta! Barem, dacă am ști, care este aceea zi! Barem dacă am avea o citație clară, pe ziua și data cutare, ca să ne putem duce cu advocații și cu martorii noștri! Barem, dacă am putea să aranjăm — cu câteva zile mai nainte — afacerile noastre familiare! Dar — și aceasta este mai straniu — chemarea înaintea scaunului Atotputernicului și Dreptului Judecător o avem cu toții, în trupul nostru omenesc, numai data nu este scrisă destul de limpede pentru noi, ca să, putem citi ziua, ora și locul când să ne prezentăm. Apoi sorocul se împlinește totdeauna mai înainte decât cum credem noi; totdeauna în ceasul pe care tocmai nu-l vrem; în locul și între împrejurările la care nu ne-am gândit nicidecât!

Este îngrozitor să umblăm cu acest soroc în buzunar, pe care nu putem să-l citim și totuși să râdem, să saltăm și să ne veselim în mod necreșlinesc; să ne ospătăm și să ne inbuibăm cu tot felul de bunătăți, uitând, că un singur lucru trebuie: la judecata înfricoșată a Domnului să ne dovedim cu sufletul curat!

Grozava nesocotință a omului vrea Biserica să o repare atunci când rânduieste postul, timpul de înfrânare și de pocăință. Pentru aceasta poruncește să se citească în Dumineca lăsatului de carne, învățătura Domnului Hristos, despre judecata cea din

urmă. La această judecată „va veni cu măriri să judece viii și morții;“ la aceasta judecată „va pune oile deadreapta, iar caprele deastânga,“ pentru vecinică fericire pe cei dintâiu, pentru nespuse și nesfârșite chinuri pe cei din urmă,

Pentru a îmblânzi mânia dreaptă a lui Dumnezeu, în multe mănăstiri, pe vremea carnavalului, călugării se roagă pentru oamenii care-și petrec desfrânat; pentru aceasta se aduc neincetate jertfe pe altarele Domnului... și totuși noi păcătoșii, uităm de ziua înfricoșată, de ziua mâniei lui Dumnezeu, de ziua plângerii și a scrâșnirii dinților, de ziua lacrimilor și a amarelor — dar preatârziilor — căințe!

Să ne punem înaintea ochilor noștri sufletuși ziua înfricoșată a celei dintâiu judecăți care ne așteaptă îndată după moarte și a celei din urmă, la care se vor cutremura și răsturna măruntaiele pământului ca să se despice mormintele și să învieze morții și toți să ne prezentăm în valea lui Iosafat pentru a asculta sentința Vecinicului Judecător! Imaginarea acestei înfricoșate arătări ne va apăra de păcate și va abate de deasupra capului nostru sentința îngrozitoare: „Duceți-vă dela mine blăstămașilor în focul cel de veci“ și va transforma în dulcea chemare: „Veniți, binecuvântații părintelui meu de moșteniți împărăția, care e gătită vouă dela întemeierea lumii.“ (Mat. 25, 34.)

Cine ?

Intunerec ne înconjoară. Nu vedem nimic clar, numai lumina licuricilor fulgeră înaintea ochilor noștri de cărtiță, ca să ne înșele, ca să ne facă să rătăcim în învălmășeala vieții, apoi să dispară, lăsându-ne desamăgiți la încrucișarea drumurilor, pânăce

o altă lumină, tot atât de înșelătoare, nu ne ademenește în careva direcție, tot așa de greșită, cum a fost întâia. Căci ochii noștri sufletești au devenit ochi de cârtiță în întunerecul mare în care trăim, a căror retină nu e sensibilă față de lumina albă a adevărului, ci cărora le trebuie excitații colorate-momentane și — prin contrast cu întunerecul în care trăim — violente, care le primesc dela teorii și curente moderne, fiecare fiind un licuriciu. Cine ne va schimba ochii de cârtiță în ochi privitori de om și cine ne va fi izvor de lumină, ca veșnic luminându-ne, să gonească lumina otrăvitoare a licuricilor, care numai în întunec apare?

Trăim zile de războiu. Omul ucide nădejtile, bucuriile altui om din cadavrele morale ale semenilor lui își face scară ca să se ridice și drumul succeselor e pavat cu inimile altora. Nici un cuvânt bun, nici o privire înțelegătoare nu întâlnim și iubirea este aproape ștearsă de pe fața pământului. Cine ne va liniști inimile noastre triste și cine ne va îndulci suferințele călătoriei între străini, cine se va apropia de noi cu iubire?

Suntem săraci. Toate puterile rele s'au unit, să ne ia pâinea de toate zilele. Încă și natura cu iarna aceasta crudă și lungă e contra noastră. Oameni palizi și chinuiți nu vorbesc despre altceva, decât despre mizeria generală. Părinții îndurerați privesc copiii lor cu gândul: Ce le voi da mâine de mâncat, cu ce voi încălzi camera lor și cum îi voi trimite la școală, fără îmbrăcăminte și fără taxe școlare? Cine ne va ajuta, cine ne va sătura, încălzi, cine ne va îngriji copiii noștri? Cine e așa de bogat, să poată lupta contra mizeriei, care s'a sălășluit între noi?

Isus.

El ne dă vederea și ne este izvor de lumină, ca inteligența noastră să nu răătăcească, să nu cadă jertfă doctrinelor înșelătoare, fiind El calea, adevărul și viața. Dar așteaptă dela noi să-L rugăm umilit, să ne facă adevărul cunoscut și să nu ne împotrivism acestuia. El ne și mângăie și ne dă iubirea, care lumea nu ne-o poate da, cu focul iubirei Lui ne încălzește inimile înghețate de frigul ne iubirei, care domnește între noi; dar să-L iubim pe El, să-L iubim necondiționat și nemărginit, iubirea noastră o cere El. El e și nesfârșit de bogat. Prin o gândire poate lacrimile sărăciei, să le schimbe în lacrimi

de recunoștință și pe stânci să presare trandafiri; El ne va da hrana trupească, — când însuși se dă de hrana sufletelor noastre, — El ne va da îmbrăcăminte și combustibil și copiii, pe cari așa de mult îi iubeste, nu-i va lăsa în mizerie; numai Lui să ne rugăm cu încredere și neobosit.

Căci El e Totul pentru noi.

Dr. Irina Berinde.

A fost odată . . .

Când erau alții oamenii. În alte vremuri, cu alte moravuri și obiceiuri sănătoase, din bătrâni. Și nici nu a trecut atât de mult de-atunci. De când multe din ele s'au schimbat. Din goana vremii le-am zărit abia trecând pragul trecutului. Care s'a sfârșit sub ochii noștri pierduți în nepăsare. Când le-am lăsat să treacă, fără de urmă. Doar umbra unora mai stărue la despărțire. Par'că nu ar vrea să treacă. În seama uitării. Să mai trăiască. Căci nu sunt ele, cum se pare, învechituri îmbătrânite s'ajungă astă soarte. Să piară ca niște vieți, ce-au fost odată'n floare . . . Sleite de puteri și de folos pentru o vreme care vine. Fără'nțeles și fără vlagă. Să stea în calea propășirii, s'o împiedece în cursul ei. Nimic din toate aceste. Și totuși din rosturile cari se infiripează, desprinse din duhul îndrumător al veacului care se desfășură, trebuie să vedem, cum atâtea îndemnuri, vederi și lumini netrecătoare, nedesmințite și nemuritoare, sunt părăsite, ocolite și nesocotite. Ca să se scurteze drumul fericirii pământești atât de urmărite.

De câțiva ani în urmă, în Țara noastră românească întregită, sub cuvânt, că „se ține pas“ cu neamurile înaintate, înrudite ori străine de poporul nostru, — din îndemn primit, ori din obicinuință neluată în seamă s'au pornit tot mai multe, așa numite, „îmbunătățiri,“ schimbări și „îndreptări,“ în viața de prin orașe și sate, în conducerea țării, în sânul familiei, în multe din faptele singuraticilor. Din dorința de mai bine, — răsturnând mersul unei vieți, care nu s'a crezut destul de bună, potrivită și mulțumitoare. Ca să așeze în grabă temeliiile unei lumi mai fericite, mai îndestulite și mai în măsură să împlinească dorințele și plăcerile cât mai ascultate și mai înălțate și mai măgulite ale

trupului slăvit. Și ridicat în văzul lumii, până la orbirea de sine, până la întunecarea și înlăturarea acelor porniri înalte, cari au însemnat în toate timpurile adevăratele vrednicii ale celei mai alese făpturi pământești: omul înzestrat cu înțelegere, în măsură să poată cumpăni și judeca comorile nemuritoare ale vieții netrupești. Din viața sufletului îndreptat spre bine, frumos și folositor.

Căci pretutindeni începe să bată un vânt păgânesc de înțelegere a rostului pământesc. Un suflu care cearcă ziua de azi cu toate plăcerile pe cari le îmbie. Care nu se gândește la ziua de mâine. Care se grăbește să trăiască viața sorbind din plin, din cupa bunătaților ei felurite și amăgitoare până la înjosirea uitării de sine. Care nu vrea să știe de bine, de virtute, de cinste, de adevăr și de dreptate. O lăcomie bolnavă s'a incubat în inimi, care așteaptă și îndeamnă neconținut omenirea spre plăcerile cari nu o vor îndrepta nicicând spre binele adevărat. Spre ridicarea, spre „înaintarea,” spre îndreptarea vieții, la înfăptuirea căreia visează și râvnește să ajungă în acest chip. Căci întreagă, această schimbare care se petrece, nu este altceva decât o maimușă reală nenorocită, o bătătorie grosolană și nepricepută a apucăturilor împrumutate dela străini, fără alegere și fără înțelegere. Acele greșeli și păcate ale neamurilor străine, fie învățate ori mai rămase, cari pe negândite au ajuns să fie împământenite, pe pământul primitor, însă neincercat și până acum destul de ferit al neamurilor tinere, nepăjite și increzătoare. Se adevărește încă odată mai mult în viața omenirii, că o gângănie ori un animal necuvântător se pricepe mai bine să culeagă din florile și din roadele pământului hrana cu adevărat trebuincioasă și folositoare, decât acea ființă aleasă, care se crede în stare să învărtească pământul, cu ajutorul minții sale, care atât de adese rătăcește pe cărări greșite: înțeleptul om.

Și dacă în țara noastră tineră și plină de viață s'a abătut acest duh nesănătos de cuprindere a rosturilor pământești, datorită mare și grea răspundere avem, să începem o îndreptare sănătoasă. Singura îndreptărită să îndrumeze soarta neamului nostru: curățenia sufletului și a trupului în toate faptele vieții acesteia. Căci orice greșală în această privință se răzbună cumplit și neapărat. Și să nu uităm, că abia de curând, am ajuns după jertfe grele de veacuri la începutul

vieții noastre adevărate de popor, în țară întregită și ar însemna o mare nenorocire, dacă ar trebui să ne sfârșim atunci, când ar trebui să o începem.

Să păstrăm dar credința creștinească a străbunilor noștri, reîntorcându-ne la virtuțile ei înalte și la datinile și moravurile încercate ale trecutului. Din coliba săracului și până la palatul bogatului. Căci primejdie mare ne paște. Și singura nădejde de mântuire e la Domnul, care cârmuește viața neamurilor. Și atunci prin Maramureșul sărac, în țară și în lumea întreagă vor veni zile mai bune. Din viața credincioasă, fără de patimi și fără de risipă. Căci toate cele bune ale trecutului sunt razimul viitorului.

Preacurata Vergură Marie.

Patrona noastră sfântă
O! Preacurată Vergură Marie,
Ca ingerii te cântă
A noastre inimi pline de gingășie.

Patronă mult dorită
Și mamă 'ndurerată
Cu inimă zdrobită
Te chem cu vocea 'nceată:

„O! vino de m'alină
Și ascultă a mea rugare,
Căci tu ești cea divină
Ce 'mparte ajutoare!”

În glas de aur voiu cânta
Menirea ta sublimă,
Inima-mi se va deștepta
În fața ta divină.

„Imprăștiie lumină
În jurul tău, voioasă.
Pe min'mă scoate acum din tină!”
Te rog cu inimă duiosă.

„Imprăștiie cu bunătate
Doar clipe dulci și bucurie.
Cuvântul tău va fi dreptate!”
Ajută-mi Vergură Marie.

Radu Bașca

Președintele Agru-lui din Ep. Maramureș.

Agru Sighet.

Cătră președinții „Agrului” din vicariatul Maramureș.

Cu ocazia aniversării instalării Sale în scaunul episcopal, Excelența Sa Dr. Alexandru Rusu apreciind munca organizațiilor noastre, a trimis însemnata sumă de 3000 Lei Administrației „Unirea Poporului” din Blaj, ca aceasta sumă, să servească de abonament pentru organizațiile Agrului din Maramureș pe $\frac{1}{2}$ an. Când cu bucurie Vă aducem aceasta la cunoștința Dniilor Voastre, insistăm asupra datorinței DVoastre, de a răspândi cât se poate de mult produsele presei catolice. Trăim clipe critice, puterii tiparului trebuie să opunem și noi tiparul.

Aceasta dorește și Excelența Sa Episcopul, care prin gestul său marinitos ne arată calea, ce avem de urmat.

„Unirea Poporului” va merge fiecărei organizațiuni pe numele președintelui. Gazeta se va citi cu vocea înaltă în adunările săptămânale ale Agrului, după aceea, va circula între membrii „Agrului” pe urmă va servi ca prim început pentru biblioteca organizațiilor locale unde se va păstra cu îngrijire.

Trebue să fim cu mulțumită față de Exc. Sa Episcopul, care cu acest dar voiește să ne îmbărbăteze, să ne insuflețască, ca organizațiile noastre să fie vii, să lucreze, să aducă folos sufletesc.

Nu suntem deci singuri, ochii Păstorului priveghiază asupra turmei. Să ne facem deci vrednici de atenția Lui. Iar Excelenței Sale dorind tărie și vieșă îndelungată, ca să poată chivernisi aceasta Eparhie atât de scumpă nouă, să-i mulțumim din toată inima. „Intru mulți ani Stăpâne.”

Președinte.

p. Secretar:
T. Berinde

Agru la Sate. Proces-Verbal.

Dresat în ședința secției religioase a Agrului din Comuna Budești, la 14 februarie 1932;

fiind de față:

Membrii asociațiunii Agrului și în număr frumos credincioșii din Budești.

Se urmează din punct în punct programa adunării asociațiunii românilor uniți statorită, publicată credincioșilor și afișată pe poarta bisericii, precum urmează:

1. S'a cântat „Impărate ceresc.”

2—3. S'a făcut comemorarea jubileului de 10 ani a Preasf. Părinte Pontifice Roman Papa Piu al XI-lea prin preotul local, premărgându-i vorbirea de deschidere a adunării prin Dl. v. președinte Ioan Marina primar.

4. S'a cetit prin Dl. Ioan Bud I. Vasile cantor conferența: „Despre Biserica cea adevărată.”

5. S'a cetit prin Dl. Ioan Bud I. Găvrilă cantor conferența: „Pe cine a pus Isus cap văzut al Bisericii? Mărturisirea SS. Părinți. Desbinarea din răsărit.

6. Darea de seamă a averii asociațiunii. Prin Dl. casier Andrei Grueț cantor.

7. S'a făcut înscrierea nouilor membrii, înscriindu-se din nou 5 membrii ajutători și așa de toți sunt 42 membrii.

8. S'a făcut prin preotul local rezumatul conferințelor și s'au îndemnat credincioșii la apostolatul laic în cadrul „Agrului”.

9. S'a închis ședința prin o vorbire bine predată prin Dl. v. președinte Ioan Marina primar.

După cântarea „Cuvine-se cu adevărat,” s'au depărtat credincioșii prezenți în număr la vr'o 500, mângăiați în suflet și întăriți în credința și alipirea cătră Domnul Pontifice Roman Papa Piu al XI-lea capul văzut al Bisericii catolice.

D. c. m. s.

Secretar: v. Președinte:
Gheorghe Ciceu I. Marina
Ștefan Ilniczky
preot gr. cat. român

Calendar săptămânal.

6 — 12 Martie 1932.

6. Dumineca lăsatului de carne. (Ev. d. Mat. 25, 31.) SS. 42 Martiri † 840.
7. Luni M. Efreem
8. Marți P. Teofilact † 845
9. Mercuri SS. 40 Martiri
10. Joi M. Codrat † 258
11. Vineri P. Șofronie † 639
12. Sâmbătă P. Teofan † 818.